

[Hans Hansen (Rørby).]

handel og handelsfrihed. To gange i sin tale fremhævede det ærede medlem stærkt, at den nationale tale fra Napoleonstiden har ødelagt nok, og vi må til at tale internationalt. (*Kristen Amby*: Lad os sige nationalistisk!). Ja, jeg er enig i de betragtninger, der er fremført af det ærede medlem. Med den højtærede formands tilladelse skal jeg oplæse et ganske kort citat af artikel 2 i Atlantpagten:

„Deltagerne vil bidrage til den videre udvikling af fredelige og venskabelige mellemfolkelige forhold ved at styrke deres frie samfundsordninger, ved at hidføre en bedre forståelse af de grundsætninger, som disse samfundsordninger hviler på, og ved at fremme almindelig stabilitet og velfærd. De vil søge at fjerne uoverensstemmelser i deres internationale økonomiske politik og vil tilskynde til indbyrdes økonomisk samarbejde.“

Det er ordret, som det står i Atlantpagtens artikel 2. Se, denne artikel i Atlantpagten, som udgør en meget væsentlig del af pagten, ja, for mange er dens forudsætning, og som ligeledes findes som et afgørende led i Marshallplanen, nemlig at der skal indføres frit varebytte landene imellem, forekommer det mig hidtil har stået i skygge for bestræbelserne for den militære opbygning, og det er glædeligt, at det synes, som om man i hvert fald teoretisk på internationale konferencer har haft mere interesse for den.

Frihed til at tænke, tro og tale er jo kun halvdelen af begrebet frihed. Selvom det var muligt at opnå garantier, hvad jeg som sagt ikke tror meget på, er det langt vigtigere at se på de andre realiteter, erhvervslivets frihed, arbejdets frihed og handelens frihed. Landene indenfor Atlantpagten ligger jo nærmest i konstant handelskrig. Vi ser, at Amerikas Forenede Stater praktisk talt umuliggør den danske eksport af ost. Vi kender af bitter erfaring vore egne toldlove og restriktioner med forbud mod indførsel af en række forskellige varer. Der har næsten altid i historien været et handels-, et koloni-, et havne- eller et markedsspørgsmål på bunden af enhver konflikt folk og stater imellem.

I vore dage er i de såkaldte underudviklede lande i reglen de store magtstaters udnyttelse af rigdomskilder og beslaglæggelse af jorden årsagen til massernes fattigdom og nød. Således er det i hvertifald i høj grad i Persien, der er blevet så sørgeligt aktuelt for tiden. Toldlove, handelsrestriktioner og især det uløste jordspørgsmål er ikke alene grunden til, at op imod halvdelen af

jordens befolkning lever på sultegrænsen og undertiden kommer under den og ligefrem dør af sult. Er der mon nogen, der for alvor tror, selvom det var muligt at skabe tilsyneladende militær sikkerhed, at man i længden kan holde disse hundredvis af millioner af ulykkelige medmennesker i undertrykkelse, den undertrykkelse, der ligger i blot at opretholde sådanne forhold. Måske kan det gøres et stykke tid, men jo mere man stemmer op for en naturligt glideende strøm, des større bliver spændingen, når gennembrudet alligevel omsider finder sted, og des mere vil der gå i løbet. Det er livsensfarligt, at vi har denne fattigdom i verden, og at man ikke gør noget for at afhjælpe den.

Der er heller ingen anden forklaring på den kommunistiske fremgang ude i den store verden end den berettigede almindelige misfornøjelse med disse vilkår for befolkningsmasserne på den ene side og den brøkdæl af mennesker, som i kraft af de samme forhold kan suge rigdomme til sig, på den anden side. Heraf opstår det, man kalder kommunistiske femtekolonner. Her er en frodig mark for kommunisterne at arbejde på, på samme måde som da socialdemokratiet begyndte sin virksomhed i sidste halvdel af forrige århundrede; vi kan jo blot se efter i rigsdagstidende, de første årgange med socialdemokrater som medlemmer af dette høje ting, og vi vil finde de samme vendinger og udtryk, som vi nu hører fra socialdemokraternes arvtagere, kommunisterne. Der er ikke større muligheder for kommunistisk fremgang i lande med nogenlunde høj kultur og levefod. Dertil er disse landes erfaringer med hensyn til statsmagts og i det hele taget det kollektives evne til at hidføre reformer til gavn for den brede befolkning altfor kendt. Man har lært, at statsmagt betyder udvidelse af administrationen, papir og skatter, som fattigfolk skal betale. Dette har socialdemokratiet selv lært og set den fremgang, det har haft, standse eller snarere nu blive til tilbagegang.

Vi har nu omtrent hele den vestlige verden samlet i Atlantpagten, som ganske vist ikke har til hensigt at angribe eller gå til nogen form for aggression, og som er skabt af en provokation fra øst, ganske simpelt af den grund, at da vestmagterne efter den sidste verdenskrig afrustedes og demobiliserede og efter krigen endog frigav store landområder, gjorde Sovjetunionen det modsatte. Til sammenligning kan anføres, at USA nedsatte sin krigsproduktion med 87 pct., medens Sovjetunionen kun nedsatte sin